

Фольклорна Практика

Студента 21 у.р групи
Українського мовно-літературного факультету

Список використаних жанрів фольклору:

- 1) ЛЕГЕНДИ
- 2) ПЕРЕКАЗИ
- 3) НАРОДНІ ОПОВІДАННЯ
- 4) БУВАЛЬЩИНА

Легенди

- Усне народне оповідання про чудесну подію, що сприймається як достовірне. Легенди дуже близькі до переказів, відрізняються від них найбільше тим, що в основі їх — біблійні сюжети. На відміну від казок, легенди не мають традиційних початкових і прикінцевих формул, усталеного чергування подій. Лише подеколи у них є спільне з казками: початкові формули — «було це давно», «колись давно-давно»; фантастичний зміст, але такий, що трактується як диво, творене незвичайними людьми.

Легенда про місяць

- Колись давно був Місяць не плямистий, як тепер, а світліший і яскравіший, без жодної цяточки на ньому.
- В ті часи жили собі два брати. Батько їхній залишив у спадок земельний пай, але перед смертю так і не поділив між синами.
- Так сперечалися брати, кому скільки дістанеться, бо кожен хотів заграбастати більшу частину землі. І визріла між братами люта ненависть. Так одної місячної ночі, коли брати скидали сіно в копиці, старший брат взяв у руки вили та вбив молодшого, а мертве тіло кинув у прірву. Так пішов він з думкою про те, що добре було, якби ніхто не бачив, що він скоїв.
- Але тут чоловік глянув на місяць і побачив ніби дзеркальне відображення жахливої картини братовбивства.
- Від тієї ночі старший брат не був щасливий, хоча і володів цілим батьківським паєм. А місячні ночі він особливо не любив, бо нагадували про тяжкий злочин. Дотепер на Місяці можна побачити двох чоловіків із вилами, які стоять один проти одного.

Куліш Надія Вікторівна
1962р.с Зелений Гай

Перекази

1. Переказ — це усний переказ давньої реальної історії або повчальної притчі.
2. У переказі зберігається відносна достовірність фактів.
3. Переказ може бути тісно пов'язане з історією роду або сім'ї .
4. У переказі відсутні широкі узагальнення і складна символіка.
5. Переказ може мати повчальний висновок .

Як козаки взяли Азов

- Ще як був Азов турецькою столицею, там стояло багато війська. От козаки і схотіли взяти його. Отаман і каже:
- - Знаєте, братці, що? Силою, може, і не візьмемо, бо кріпость велика, а характерством та хитрощами візьмемо скоріше.
- Поробили козаки вози, поклали ружжя, понаряджались самі чумаками, а отаман - купцем, і махнули. Як стали уже під'їжджати близько до Азова, взяли тоді поховали в вози по сім, по десять або і більше чоловік козаків, повшивали вози шкурами і гайда. В'їхали перед заходом сонця в Азов і поставали вповодж улицями. От найбагатший купець турський і виходе.
- - Що, - каже, - братці, продаєте в возах?
- - Продаємо, - кажуть, - товар дорогий: і куниці, і лисиці, і чорнії соболі.
- - Ну, - каже, - подождіть до ранку, я весь товар закуплю сам.
- - Добре, - кажуть.
- Полягали турки спати. Як повилазили тоді «куниці», «лисиці» і «чорнії соболі» з возів, як метнулись по городу, так і пішов він димом. Турки схватились тушити, коли тут і палять, і ріжуть; вони тоді - хода, навітки. До сонця орда убралась к бісовій матері в Туреччину, а козакам достався город і все добро.
- Так колись покійні діди і прадіди розказували, так оце і я вам кажу.

Кабан Василь Іванович
1925р. С Іванівка

Народне Оповідання

- Народні оповідання — жанр неказкової прози, дуже близький до переказів. Це розповіді про події сучасного чи відносно недавнього часу, учасником або очевидцем яких був сам оповідач, а тому їм властива форма оповіді від першої особи, особлива емоційність і докладність викладу, а також чітко виявляється власна оцінка оповідача зображуваних подій.
- Просторово-часовою дистанцією та внутрішньою позицією оповідача народні оповідання відрізняються від переказів; спільною рисою цих жанрів є те, що вони поширюються у межах, до яких дійшов резонанс події.

Обдарована дитина

- У сільському будинку культури проходить батьківська конференція. Директор, поважна і шанована в селі людина, немолодий уже чоловік, говорить:
- — Хочеться висловити велику подяку Ніні Олександрівні та Івану Сергійовичу за виховання дочки Тані, за ті зусилля, які вони докладають для того, щоб дитина мала міцні знання. Не можемо не гордитись восьмикласником Мишком. Це просто з природи обдарована дитина, його чекає велике майбутнє.
- Не встиг директор сказати наступне слово, як піднялася мати цього учня і давай кричати:
- — Обдарована! Авжеж, тільки те й роблять, що обдаровують! Тільки хто і чим? Чи йому хто хоч копійку дав? Ти тільки подумай: як Таня — так розумна, як мій — так обдарований!

Сокіл Анна Василівна

1930р. с. Клименівка

Бувальщина

- БУВАЛЬЩИНА — Усне оповідання, що
- правдоподібно пояснює реальні факти минулого,
- назви окр. місцевості, побутові події. Обов'язковою
- диференційною ознакою Б. є зверненість у минуле,
- що поєднує її з легендою, надто це стосується іст.
- та топографічної Б. На відміну від архаїзованої
- легенди Б. сприймається як правдива розповідь

ПРИВІТ ВІД КУМА СЛАВІКА

- 31 грудня, люди готуються до найголовнішого свята року, а йому випало чергування. Це ж треба мати таке щастя, третій рік підряд він чергує в новорічну ніч!
- Вдень на роботі ще снували поодинокі людці, під вечір все затихло, хоч вовком вий!
- Чоловік згадав, що в нього в торбинці смачний обід, як не як свято! Настрій покращився, дістав банку з червоним борщем і з великою насолодою його проковтнув. Залишилося пару картоплин на дні, він перевернув банку і раптом кров бухнула в голову. На банці маленька етикеточка «Привіт від кума Славіка».
- Чоловік інтенсивно потер потилицю, перелопатив у голові усіх кумів. Немає в них кума Славіка!
- Що за мара?! Звідки взявся кум Славік, і чому дружина налила борщ в цю банку? Апетит пропав як його і не було зовсім.... Кум Славік сидів цвяхом в голові... Взяв рішуче телефон в руки.

- Вона зранку моталася по хаті, навела порядок по усіх закутках, залишилося лише дещо приготувати до столу. Добре, що донька підкинула онука, бо чоловік знову на чергуванні. Невесело самій бути в новорічну ніч...
- Заморилася, лягла на годинку відпочити і раптом телефонний дзвінок.
- В слухавці дивний голос чоловіка:
- - З наступаючим Новим Роком!
- - Тю, здивувалася вона, - так ми ж домовилися, що я подзвоню увечері!
- - А скажи мені, хто це кум Славик?
- - Не морч мені голову! Який кум Славик?
- - Ось і я думаю який?! – проричав чоловік у трубку, - ти мені борщ налила в банку від кума Славика! Що це в тебе за кум Славик знайшовся? Я на роботі, а ти собі кумів нових познаходила????
- Жінка від реготу не змогла вимовити жодного слова протягом кількох хвилин! От, старий дурень, заревнував!
- - Та це ж доньчина банка. Вона приносила консервовані огірки! А який там в неї кум Славик є, то вже її питай!
- Чоловік знову розклав страви на столі, погляд впав на банку і він дико розреготався....

Козак Анна Петрівна
1932р. с.Бурти

Дякую за увагу

